

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Departamentul de Științe Umane și Social-politice
Domeniul de studii	Asistență socială
Ciclul de studii	Licență, 3 ani
Programul de studii	Asistență socială

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ABUZ ȘI VIOLENȚĂ DOMESTICĂ. SERVICII DE SUPORT				
Anul de studiu	III	Semestrul	V	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorica formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorica de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	60
II.b) Tutoriat (pentru ID)	-
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	-

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	63
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	105
Numărul de credite	5

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP1. Identificare, analiză, evaluare și intervenții specifice pentru reducerea riscurilor sociale de la nivel comunitar CP2. Elaborare, implementare și evaluare a politicilor, programelor și serviciilor sociale destinate persoanelor și grupurilor vulnerabile; CP3. Dezvoltarea în cadrul administrației publice a serviciilor și activităților de prevenție precum și a celor de suport acordate beneficiarilor sistemului de asistență socială. CP4. Consultanță în accesarea resurselor comunitare pentru persoanele și grupurile sociale excluse sau în risc de excludere socială (instituții, servicii, prestații); CP5. Intervenție, consiliere și terapie individuală și de grup acordată în mediul familial sau instituțional (spitale, școli, penitenciare, centre anti-drog, instituții specializate de asistență socială); CP6. Comunicare și relaționare eficientă cu beneficiarii
Competențe transversale	CT1. Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistentei sociale CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă transdisciplinară pe diverse paliere ierarhice la nivel intra- si interorganizațional CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională și identificarea resurselor si modalităților de dezvoltare personala si profesionala în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
C1.Studentul/Absolventul definește conceptele, teoriile și metodele de diagnoză și intervenție pentru reducerea riscurilor sociale	A6. Studentul/Absolventul aplică valorile și principiile deontologiei profesionale în procesul de intervenție.	R4. Studentul/Absolventul elaborează documentație conform cerințelor legale.

C13.Studentul/Absolventul identifică metodele și tehnicile adecvate de comunicare cu beneficiarii.	A7 Studentul/Absolventul asistă clienții în luarea deciziilor și oferă consiliere socială.	R5. Studentul/Absolventul elaborează planuri de intervenție specifice pentru asistarea persoanelor și grupurilor aflate în dificultate
C15.Studentul/Absolventul identifică serviciile sociale disponibile	A9.Studentul/Absolventul implementează mecanismele adecvate de răspuns la situații problematice.	R9.Studentul/Absolventul promovează schimbări în relațiile dintre indivizi, familii și comunități.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Însușirea aparatului teoretic – conceptual și a instrumentelor metodologice specifice intervenției în situații de abuz și neglijare; dezvoltarea capacității de a identifica factorii de risc și cauzele abuzului, să înțeleagă efectele abuzului asupra victimelor, să găsească soluții optime în procesul de relaționare asistent social – victimă/asistent social-agresor; să cunoască rețeaua serviciilor de asistență socială ce pot fi valorificate pentru susținerea psihosocială a persoanelor supuse rețelor tratamente
-----------------------------------	--

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Conceptele de violență, abuz, neglijare, maltratare. Teorii explicative ale abuzului și neglijării copilului	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Abuzul emoțional: definire, forme, clasificarea abuzului emoțional în funcție de situația la care este expus copilul	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Abuzul fizic: definire, forme, tipuri de părinți abuzivi, factori de risc	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Abuzul sexual: definire, forme, factori de risc, condiții ce confirmă comiterea unui abuz, aprecierea gravității faptelor;	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Neglijarea copilului: definire, principalele forme, semne fizice și afectiv-comportamentale; Abandonul – cea mai gravă formă de neglijare	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Consecințele abuzului și neglijării asupra dezvoltării copilului	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Evaluarea situației de maltratare a copilului: principii de evaluare, noțiunea de risc și dilemele evaluării, procesul și metodele evaluării, metoda McMaster;	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Intervenția: tipuri de intervenție, etapele intervenției, sentimente și conflicte ale intervenientului etc.;	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Violența domestică: delimitări conceptuale, teorii explicative, factori cauzali, particularități (ciclul violenței domestice, roata de putere și control);	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Violența asupra femeii: tipologii, forme, efecte; Portretul agresorului.	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Specificul investigației și intervenției în cazurile de violență domestică.	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Servicii sociale de suport pentru victime și agresori	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Programe de prevenire a abuzului și violenței domestice	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	

Bibliografie minimală recomandată

- Bădărău, O. L. (2023), *Abuz și violență domestică. Servicii de suport. Note de curs*, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava.
 - Bădărău, O. L. (2024), *Recurența abuzului și neglijării copilului. Analiza riscurilor și factorilor determinanți din perspectivă teoretică și aplicativă*, Ed. ProUniversitaria, București;
 - Killen, K. (1998), *Copilul maltratat*, Editura Eurobit, Timișoara;
 - Roth, M. (2005), *Copii și femei victime ale violenței*, Cluj- Napoca, Presa Universitară Clujeană;
 - Turliuc, M. N., Huțuleac, A. K., Dănilă, O. (2009), *Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
- Legislație
- H.G. nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state;
 - Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu completările și modificările ulterioare
 - Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, cu completările și modificările ulterioare.

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Reprezentări și percepții asupra fenomenului de abuz și violență domestică (perspectivă istorică/ culturală);	2	Dezbateri, problematizarea, conversația euristică	
• Abuzul fizic și emoțional în mediul familial: stiluri de parenting	2	Dezbateri, problematizarea, conversația	

dezirabile/indezirabile; Limite între abuzul și disciplinarea copilului;		euristică	
• Forme specifice de abuz a copilului: Sindromul Munchausen prin intermediar; Sindromul Cenușăresei, Sindromul Hansel și Gretel, incestul etc.	2	Dezbateră, problematizarea, conversația euristică	
• Particularități ale abuzului și neglijării vârstnicilor/ persoanelor cu dizabilități	2	Dezbateră, problematizarea, conversația euristică	
• Violența în școală/în comunitate; Violența în spațiul virtual: cyberbulling-ul; Violența în mass-media	2	Dezbateră, problematizarea, conversația euristică	
• Cadru legislativ național privind situațiile de abuz și violență domestică; Metode și strategii de evaluare și intervenție.	2	Dezbateră, problematizarea, conversația euristică	
• Sistemul serviciilor sociale de suport pentru victime și agresori.	2	Dezbateră, problematizarea, conversația euristică	
Bibliografie minimală recomandată			
• Bădărău, O. L. (2017), „Aspecte practice în lucrul cu mamele și copiii victime ale violenței domestice”, în Irimescu, G., Rădoi, M. (coord.) <i>Violența asupra femeii. Ipoteze. Explicații. Intervenții</i>, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, pp. 97-108; • Bogdan, C., (2016), <i>Abuzul și violența asupra persoanelor vârstnice</i>, Ed. ePublicidhers, București; • Bonea, V. G., (2016). <i>Violența între partenerii cuplului heterosexual: teoria ciclității violenței</i>, București, Ed. Sigma; • Curelaru, M. (coord.) (2013), <i>Violența în școală. Repere pentru analiză și intervenție</i>, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași. • Rădoi, M., Irimescu, G. (coord.) (2021), <i>Fețele nevăzute ale violenței</i>, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași; • Killen, K. (1998), <i>Copilul maltratat</i>, Editura Eurobit, Timișoara; • Veleanovici, A., Dumitriu, G., Stan, P. (2017), <i>Evaluare, expertiză, intervenție psihologică în situații de abuz și neglijare a copilului</i>, Editura Expert Psy, București. Legislație • H.G. nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state; • Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, cu modificările și completările ulterioare; • Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu completările și modificările ulterioare.			

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	• parcurgerea suportului de curs și a bibliografiei recomandate	Examen – test grilă	50%
Seminar	• capacitatea de a realiza un studiu de caz și/sau prezentarea a unui referat • participare activă la orele de seminar	Evaluarea pe parcurs (prezentarea unui studiu de caz și/sau a unui referat/fișă de lectură	50%
Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs Lect. univ. dr. Oana Lăcrămioara Bădărău	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație Lect. univ. dr. Oana Lăcrămioara Bădărău

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program Conf. univ. dr. Cristina Viorica Cornoș

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament Prof. univ. dr. Gheorghe Onișoru

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului Prof. univ. dr. Florin Pintescu

